

П. С. Зоря
магістрант ННІ педагогіки
(Магістратура 8.18010020 "Управління
навчальним закладом "Житомирського державного
університету імені Івана Франка, м. Житомир)
e-mail: pas19007@yandex.ru

Особливості управління загальноосвітнім навчальним закладом із застосуванням комп'ютерних технологій

У статті розглянуто та проаналізовано сучасний стан управління загальноосвітнім навчальним закладом із застосуванням комп'ютерних технологій. Обґрунтовано особливості українського та зарубіжного досвіду з проблемами комп'ютеризації ЗНЗ. Наведені основні задачі комп'ютерних технологій та їх переваги в управлінській діяльності ЗНЗ. З метою вирішення проблематики було запропоновано теоретичні та практичні заходи впровадження використання комп'ютерних технологій в управлінському процесі ЗНЗ.

Постановка проблеми. Сучасний процес інформатизації суспільства – це потужне створення штучного, гібридного, інтегрованого інтелекту, який зможе допомагати, супроводжувати та координувати роботу будь-якого виду організації. Освітня діяльність у такому технологічному просторі повинна широко впроваджувати, формувати та використовувати можливості сучасних комп'ютерних технологій. Слід зазначити, що використання таких технологій допоможе керівникові начального закладу знайти нові підходи, методи, дасть поштовх відкриттю нових організаційних форм управління загальноосвітнім навчальним закладом (ЗНЗ), адже у конкурентному менеджменті досягти високої результативності може тільки та організація, яка використовує додаткові можливості, які забезпечують сучасні комп'ютерні технології.

Керівник ЗНЗ ХХІ століття – це нове покоління директорів, підготовлених, професійних, висококваліфікованих фахівців у мистецтві управлінської діяльності. Функції і діяльність керівників на сучасному етапі реформування і демократизації набувають широкої, відкритої системності. При цьому процес менеджменту може певною мірою ускладнюватись. Тому глобальні зміни, нові підходи управління, пріоритетом яких є впровадження застосування комп'ютерних технологій мають забезпечити ефективність управління освітою, а також підготовку поколінь до нового інформаційного суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазначимо, що ефективне управління ЗНЗ високою мірою залежить від рівня розвитку управлінських здібностей, а також від інформаційної культури керівника. Аналізуючи дослідження науковців у галузі впровадження в управління ЗНЗ застосування комп'ютерних технологій, інформаційно-комунікаційних технологій, інформаційного забезпечення управлінської діяльності ЗНЗ, можна свідчити про високий рівень їх напрацювань. До таких науковців можна віднести

українських та зарубіжних вчених: С. І. Архангельського, А. Б. Антопольського, О. В. Артющків, В. П. Баймакова, В. Ю. Бодрякова, В. І. Бондаря, В. П. Беспалька, В. В. Бойка, Г. І. Бритченко, В. Ю. Бикову, В. В. Бабич, Н. О. Вербицьку, А. Є. Вікторова, А. Ф. Верляня, Г. А. Воронцова, В. В. Васильєву, В. В. Гуменюка, В. В. Годіна, А. В. Голованова, А. М. Гуржія, В. М. Глушкова, Л. І. Даниленка, Г. А. Дмитренка, Ю. О. Дорошенка, В. П. Драгуна, Н. В. Довганя, М. І. Жалдака, О. О. Жука, Ю. А. Конаржевського, Г. В. Єльнікову, Л. М. Калініну, Г. Ю. Капто, М. І. Кондакову, І. К. Корнєєва, К. К. Коліна, Б. Л. Казанєвича, С. П. Кудрявцеву, В. І. Маслова, Ю. І. Мальованого, А. Н. Мартинова, В. М. Монахову, Н. В. Морзе, О. А. Орлова, В. С. Пікельну, О. В. Почупайла, Н. Г. Протасову, В. Д. Руденка, Є. П. Смірнову, В. А. Сластьоніну, П. В. Худоминського, Т. К. Чекмарьову, Т. І. Шамову та ін. [1,2,3]. У працях вказаних науковців описаний детальний зміст загальної проблеми впровадження засобів інформаційно-комунікаційних ресурсів у діяльність ЗНЗ, однак конкретного висвітлення проблематики управління із застосуванням комп'ютерних технологій, які постають саме перед менеджером ЗНЗ, на нашу думку, приділено не достатньо уваги.

Основні результати дослідження. Наразі все більш актуальним постає питання покращення технологічного процесу управління ЗНЗ із застосуванням комп'ютерних ресурсів. Щоб зрозуміти як технологічний процес тісно пов'язаний із управлінням надамо визначення:

технологія – це комплекс наукових та інженерних знань, реалізованих у прийомах праці, наборах матеріальних, технічних, енергетичних, трудових факторів виробництва, засобах їх об'єднання для створення продукту або послуги, що відповідають певним вимогам [4].

Основною задачею інформаційних, комп'ютерних технологій являється:

- забезпечення своєчасного та доступного користування інформацією;
- організація прямого та швидкого користування необхідною інформацією;
- оновлення інформації та формування базису інновацій;
- збір, обробка інформації про стан об'єктів;
- оперативне розповсюдження інформаційних повідомлень тощо. Це дає змогу створити інформаційний простір в управлінській діяльності. У багатьох країнах Європи інформаційний простір є невід'ємною складовою освітнього процесу, адже це у першу чергу показник якості роботи менеджера та всього ЗНЗ.

Враховуючи поширене використання операційної системи Windows, на нашу думку важливим для керівника ЗНЗ є освоєння програми Microsoft Office (MSO) Access. Це дасть можливість для створення різноманітних баз даних, збереження інформації, також для полегшення створення форм звітного матеріалу. Крім цього, можна автоматизувати ряд функцій:

- діяльність бібліотеки;
- моніторинг успішності ЗНЗ по всіх показниках;
- класифікувати інформацію;

- зручний зовнішній документообіг.

При такому нескладному опануванні і накопичені досвіду цієї програми, можна в разі поліпшити діяльність ЗНЗ, а саме:

- оперативне управління;
- ефективне управління;
- заощадження часу, матеріалів і людського ресурсу;
- вільний час для модернізації подальшої діяльності ЗНЗ і т. д.

Як бачимо, при такому сценарію використання в управлінні комп'ютерної технології, це дає керівнику чітку організацію праці.

Однак нині, в Україні цього замало, рівень комп'ютеризації ЗНЗ значно нижчий ніж у передових розвинутих країнах світу, чим констатується невисокий рівень управлінської діяльності ЗНЗ порівняно із іншими державами. Важливою перспективою, надією на реформування по створенню інформаційно-комунікаційної нації є прийнятий 9 січня 2007 року за № 537-V Верховною Радою України Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» [5]. У розділі V цього закону визначені очікувані результати впровадження розвитку інформаційного суспільства України, а саме:

- забезпечення позитивних змін в життєдіяльності суспільства і людини;
- підвищення конкурентоспроможності України;
- ефективність державного управління;
- рівень інформаційної безпеки людини, суспільства, держави, ступінь розвитку інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, зокрема українського сегменту Інтернету;
- збільшення частки наукоємної продукції, сприяння якості та доступності послуг освіти, науки, культури, охорони здоров'я за рахунок впровадження ІКТ;
- розширення можливостей людини отримувати доступ до національних та світових інформаційних електронних ресурсів [5].

На нашу думку, по спливанню часу дії закону, заплановані засади інформатизації суспільства будуть виконані з недоліками, адже станом на 2015 рік не всі ЗНЗ взагалі мають комп'ютерне та програмне забезпечення.

Тому, враховуючи нинішню економічно-кризову ситуацію в Україні, з метою покращення даної висвітленої проблематики доцільним є запропонувати наступні теоретичні та практичні заходи:

- підвищити рівень підготовки керівних кадрів із вивчення роботи персональних комп'ютерів, та роботи програмних забезпечень;
- організувати повноцінний доступу до мережі «Internet» в ЗНЗ, з метою інформаційного спілкування із зовнішнім середовищем, а також для отримання новітньої інформації управління системою ЗНЗ;
- трансформація бібліотек у електронну версію медіатеки;
- переймати передовий досвід впровадження комп'ютерних технологій у навчально-виховний процес ЗНЗ: факультатив, гурток, створення комп'ютерного клубу, позакласна робота;

- створити онлайн-конференції співробітництва та обміну передового новітнього досвіду комп'ютерних новинок із країнами Європи;

Список використаних джерел та літератури

1. Калініна Л. М. Система інформаційного забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом : монографія / Л. М. Калініна. – Київ – Херсон: Айлант, 2005.– 275с.
2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков. - К. : Атака, 2008. – 684 с.: іл.
3. Гуменюк В. В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук : 31.05.01. / В. В. Гуменюк ; ЦППО. – К., 2001. –20 с.
4. Дорошенко Ю. О. Дистанційне навчання: структурно-функціональний підхід (на прикладі курсу «Інформатика. Інформаційні технології») / Ю. О. Дорошенко // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6. – Ч. 1. – С. 145
5. Крилов І. В. Інформаційні технології :теорія і практика / І. В. Крилов. – М. : Центр, 2006. – 415 с.
6. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 9 січня 2007 року № 537-V. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

П. Зоря

Особенности управления общеобразовательным учебным заведением с использованием компьютерных технологий

В статье рассмотрено и проанализировано современное состояние управления общеобразовательным учебным заведением с использованием компьютерных технологий. Обоснованы особенности украинского и зарубежного опыта с проблемами компьютеризации школ. Приведены основные задачи компьютерных технологий и их преимущества в управленческой деятельности СНО. С целью решения проблематики было предложено теоретические и практические мероприятия внедрение использования компьютерных технологий в управленческом процессе ОУЗ.

P. Zorya

Features of management of educational institution using computer technology

The article describes and analyzes the current state of management of the educational institution using computer technology. The example of Ukrainian and foreign scientists who have worked on the problems of computerization of school. The main tasks of computer technologies and their benefits in the management activities of the BSL. For the purpose of solving problems were proposed theoretical and practical activities introduction the use of computer technology in the management process of BCL